

Velferd i ideell regi

Hva sier anskaffelsesreglene?

Bergen Næringsråd / Stiftelsen Diakonova Haraldsplass

Onsdag 4.juni 2025

Advokat/partner Harald Alfson

Tlf 98269130/Email ha@stiegler.no

Stiegler Advokatfirma AS

Stiegler

Harald Alfsen på LinkedIn:

- Offentlige oppgaver kan fritt løses med egenregi eller ved kjøp fra private.
- Private kan deles mellom kommersielle **og** ikke-kommersielle/ideelle
- De siste har vært en bærebjelke i utvikling av helse- og omsorgstilbudet i Norge de siste 150 år.
- Hva sier politikerne om fremtiden?

SYKEHJEM



**Sykehjem på anbud:
– Vanskelig å vinne
uten å kutte i lønn og
pensjon**

**Feil på feil om
konkurransetsett**



**Vi trenger alle
gode krefter i
velferden**



**Morens sykehjem skal
overlates til private:
– Helt hull i hodet**



**Kraftige reaksjoner på
at sykehjem legges ut i
markedet: – Driver
med renspektet løgn**



**Selger driften av to
sykehjem: – Berører
mange ansatte**

Stiegler

Lov om offentlige anskaffelser § 7a

Departementet skal ved utformingen av forskriften særlig legge vekt på **særtrekkene** ved helse- og sosialtjenester.

Forskriften skal bidra til å fremme viktige hensyn som

- mangfold
 - begrunnelse for ideelle
- kvalitet
- Kontinuitet
- brukermedvirkning

innenfor dette tjenesteområdet

Terskelverdier for reglene

Beløp eks mva	
0 – 100 000	• Lov om offentlige anskaffelser gjelder fra kr.100 000
100 000 – 7 800 000	• Lovens hovedregler gjelder • Reserverte kontrakter kan brukes også her.
7 800 000 - høyere	• Lovens hovedregler gjelder • Forskrift om offentlige anskaffelser Del IV • EØS-grensen • Kunngjøring i Doffin.no og TED (tenders electronic daily)

Stiegler



Et helikopter fra Norsk Luftambulanse fotografert i Kvittfjell i 2022. Foto: Stian Lysberg Solum / NTB

Norsk Luftambulanse får drive ambulansehelikoptrene framover – uten anbud

De fire regionale helseforetakene har valgt å direktetildele operatøransvaret for alle landets ambulansehelikoptre til Norsk Luftambulanse.

NTB

NTB

Anskaffelsen vil bli oversendt til HSA

overvåkingsorgan Esa for behandling, en prosess som forventes å ta noen måneder, opplyser Helse Midt-Norge.

Til [FriFagbevegelse](#) sier helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre (Ap) at han er glad for at et oppdrag som ble gitt i fjor sommer, har resultert i denne avtalen.

– Det sikrer trygghet for en viktig del av helsetjenesten. Nå starter arbeidet med å forankre ordningen hos Esa, sier Vestre.

– Denne avtalen bidrar til å videreutvikle det gode samarbeidet med ideelle aktører innenfor helse- og omsorgssektoren, slik regjeringen også har uttrykt ønske om i Hurdalsplattformen, sier han videre.

Publisert: 29.05.25 kl. 04:58

Relaterte emner

Norsk Luftambulanse

Jan Christian Vestre

Helse Midt-Norge

Informasjon om ALLVG-artikler

Helt unntatt:

(1) Kontrakt med ideelle organisasjoner om nødtjenester, sivilforsvar og beredskap.

Forskrift om offentlige anskaffelser § 2-4, g

(2) Kontrakt som medfører off myndighetsutøvelse.

Forskrift om offentlige anskaffelser § 2-4, h

Stiegler



Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)



Vedlegg 3. Helse- og sosialtjenester

CPV-kode	Beskrivelse
85000000–85323000	Helse- og sosialtjenesteyting
85321000	Administrative tjenester i forbindelse med sosialtjenester
85322000	Kommunale handlingsprogrammer
98133100	Forbedring av samfunnet og støttetjenester til befolkningen
98513000–98514000	Arbeidskrafttjenester innen private husholdninger og husarbeid
75121000	Administrative utdanningstjenester
75122000	Administrative helsetjenester
75123000	Administrative boligstjenester
75231200	Tjenester tilknyttet forvaring eller rehabilitering av kriminelle
75231210–75231230	Tjenester i forbindelse med fengsling og fangeledsagelse og fengselstjenester
75231240	Tilsynsvergetjenester
80000000–80660000	Tjenester i forbindelse med trening og utdanning

Delvis unntatt – FOA § 30-2a (fra 2020)

Kontrakter som reserveres for ideelle organisasjoner

- Oppdragsgivere kan reservere retten til å delta i konkurranser om helse- og sosialtjenester (som angitt i vedlegg 3) til ideelle organisasjoner,
 - dersom reservasjonen bidrar til å oppnå **sosiale mål, fellesskapets beste og budsjettmessig effektivitet**.
- Ideelle organisasjoner har **ikke avkastning** på egenkapital som hovedformål. De arbeider utelukkende for et sosialt formål for fellesskapets beste, og reinvesterer eventuelt overskudd i aktivitet som oppfyller organisasjonens sosiale formål.
- En ideell organisasjon kan i begrenset omfang drive kommersiell aktivitet som støtter opp om virksomhetens sosiale formål.

Ikke unntatt – FOA § 30-1

Ordinær anskaffelse av helse- og sosialtjenester

- Stor fleksibilitet ved utforming av kravene:

*Oppdragsgiveren kan ta i betraktning **særtrekkene** ved ytelsen.*

Dette gjelder spesielt:

1. brukerens behov for kvalitet
2. kontinuitet
3. universell utforming
4. akseptable priser
5. tilgjengelighet og et helhetlig tjenestetilbud
6. kompetanse og erfaring
7. brukermedvirkning
8. ivaretagelse av brukerens integritet, mestring og deltakelse i samfunnet
9. mobilisering av ressurser i brukerens nærmiljø
10. oppdragsgiveren kan også vektlegge sine behov for mangfold, kontinuitet og innovasjon

Stiegler

Oppsummering

1. En blanding av offentlige og private leverandører er lovlig
2. Valg av offentlig eller privat er et politisk valg
3. Valg av kommersielle eller ikke-kommersielle er et politisk valg
4. Uansett: alle må drive forsvarlig og økonomisk bærekraftig
5. EU/EØS-avtalen: *Konkurranse virker*
6. Styring av kontrakten
7. Grunner for å reservere kontrakter for ideelle virksomheter er ofte:
 - a) Overskuddet går tilbake til drift og utvikling av virksomheten
 - b) Stor likhet med offentlig sektor mht non-profit
 - c) Det kan (bør) gjøres livssynsnøytralt
 - d) De er like innovative og kvalitetsorienterte som kommersielle
 - e) De har en frivillighetsdimensjon